

Liikenteen verotuksen ja rahoituksen kokonaisuudistus

kommentti

Matti LISKI

27.3.2025

Aalto-yliopisto
Aalto-universitetet
Aalto University

**Bensa on Suomessa kalliimpaa kuin
muualla, koska olemme EU:n
mallioppilas ympäristöasioissa –
voisimme jopa puolittaa
polttoaineveron**

Polttoainevero ja biopolttoaineiden jakeluvelvoite ohjaavat kuluttajia vähentämään fossiilisten polttoaineiden käyttöä.

Perniössä 98-oktaanisen bensiinin litrahinta oli aivan kahden euron tuntumassa 9. helmikuuta 2022. Kuva: Roni Lehti / Yle

Tavoitteet & kommentit

- **Kilpailukyky.**
 - Taloustieteilijän tulokulma: kuljetuspalvelut lokaaleja, ei epäreilun kilpailun ongelmaa. Kilpailukykyongelma on ”ylävirtaan” ja siihen olemassa muut työkalut
 - **Ostovoima.**
 - Arttu Ahosen väitöskirja: 60% autoilijoista hyväksyy 30 €/kk ilmastoimista mukisematta. Tukien kohdennukset kuitenkin tärkeitä
 - **Päästötavoite.**
 - Päästöt keskimäärin 3x suuremmat ylimmissä tulodesiileissä
 - Uudet teknologiat vähentävät päästöjä voimakkaasti
 - **Julkistalous.**
 - Verotuksen vaikutus tulonjakoon
-

Voidaanko hyväksyttävyyttä ostaa?

Kysely: 2145 vastaajaa syksyllä 2022

- edustaa hyvin kohdejoukkoa monien taustatekijöiden – esim. sukupuoli, tulot, koulutus ja asuinalueen tyyppi – mukaan, mutta on kohdejoukkoa jonkin verran vanhempi

Kysymys 1: Hyväksytkö polttoaineen ilmastotavoitteesta aiheutuvan hinnannousun? Kyllä/Ei

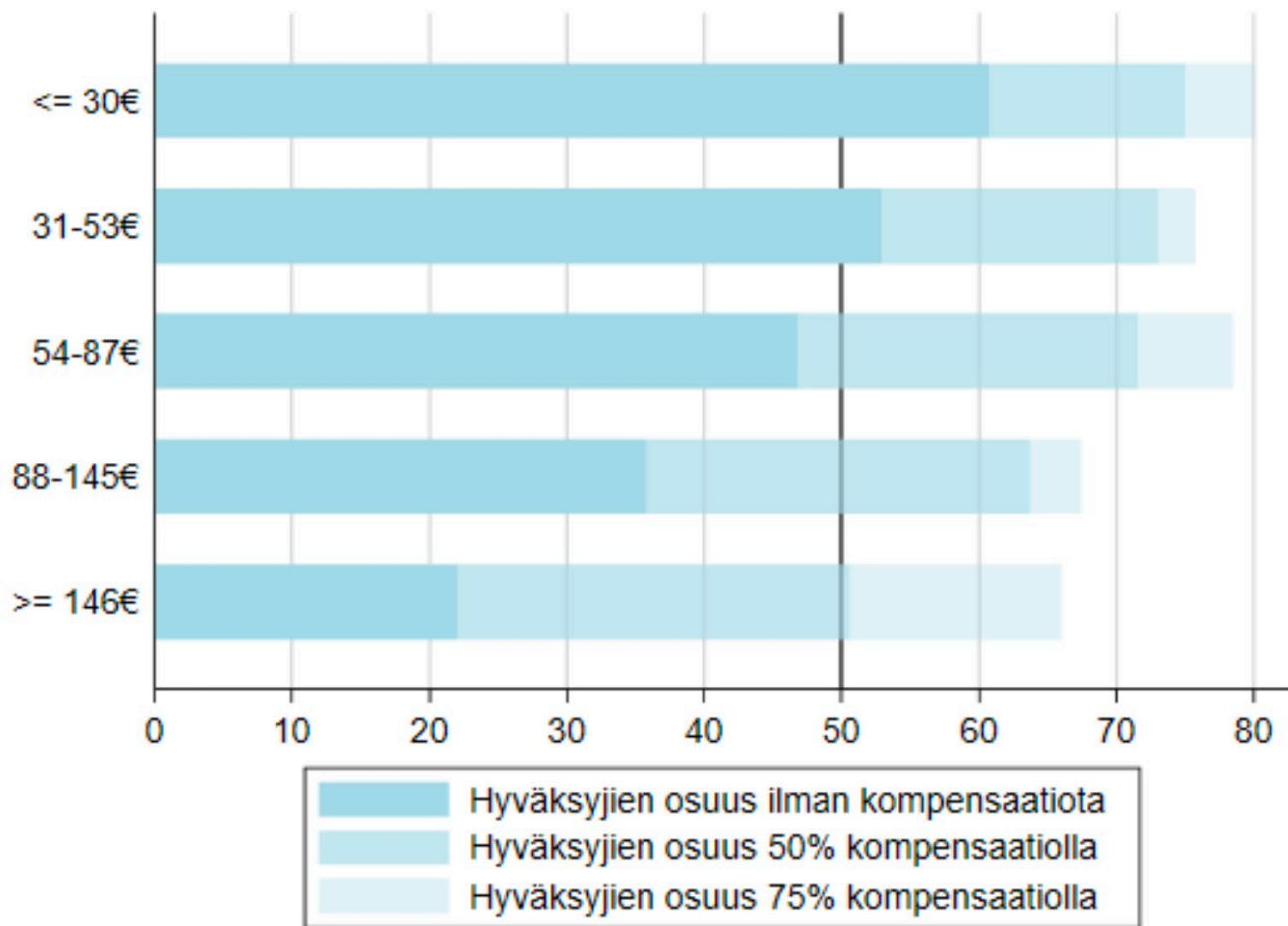
Kysymys 2: Jos ei, hyväksytkö jos x Euron könttäkorvaus?

Yhteenveto

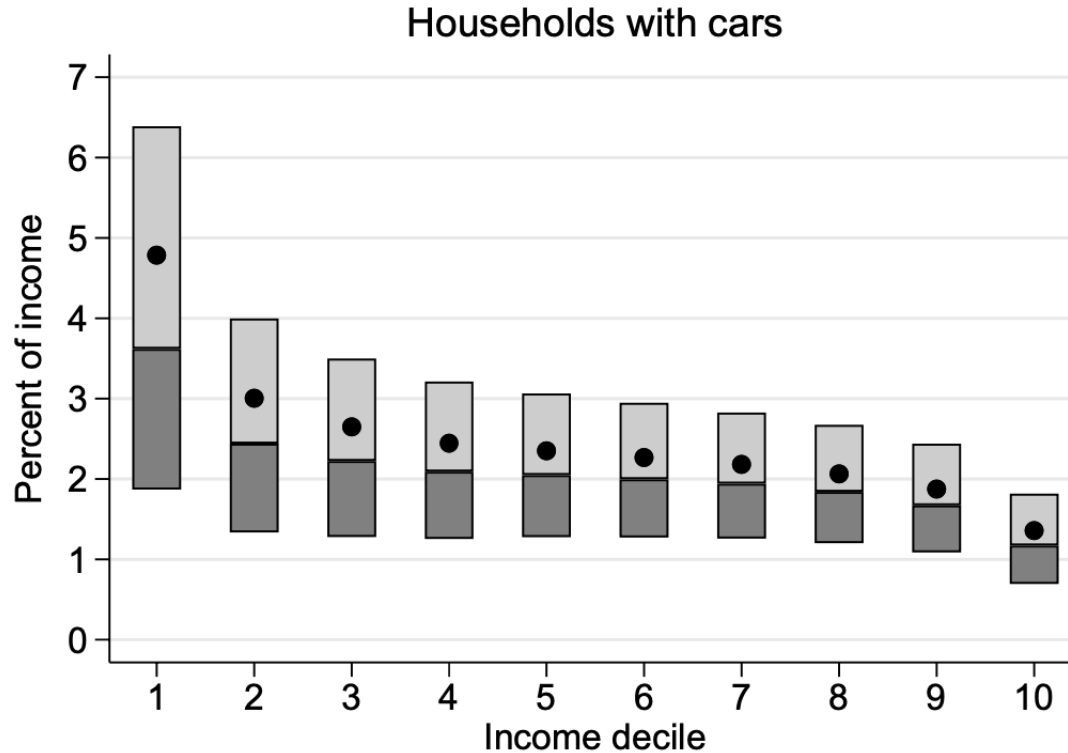
Suomalaiset autoilijat ovat jokseenkin valmiita maksamaan tieliikenteen päästöjen puolittamisesta

- 43 % vastaajista hyväksyy korkeamman hinnan ilman kompensatiota
- 47 % prosenttia vastaajista, jotka eivät heti hyväksy korkeampaa hintaa, hyväksyvät sen, jos heille kompensoidaan osa – vastaajasta riippuen joko 50 % tai 75 % – sen aiheuttamasta välittömästä kustannuspaineesta.
- Vain noin 15 % ei hyväksy korkeampaa hintaa minkäänlaisella kompensatiolla
- Suurituloisimmat vastaajat ovat pienituloisempia valmiimpia hyväksymään korkeamman hinnan, ja he myös kertovat todennäköisemmin hankkivansa seuraavaksi autokseen ladattavan hybridin tai täyssähköauton.

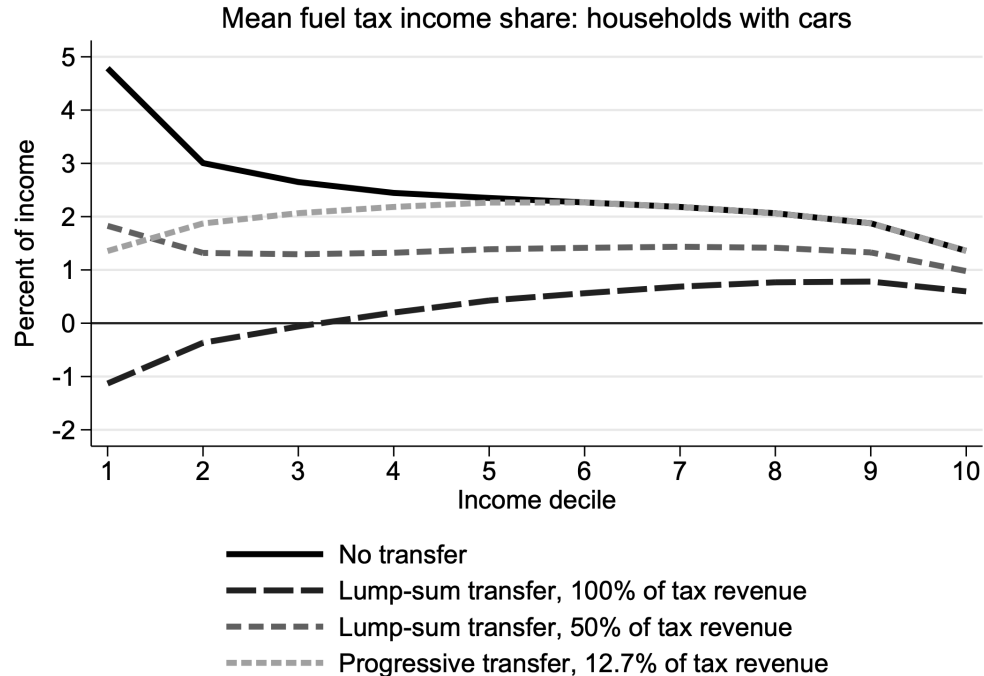
Kotitalouskohtaiset kust. ja hyväksyntä

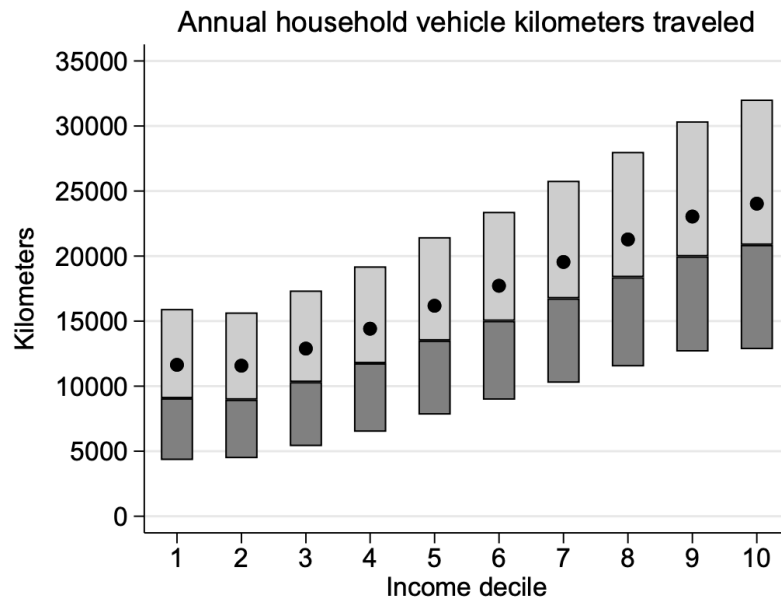
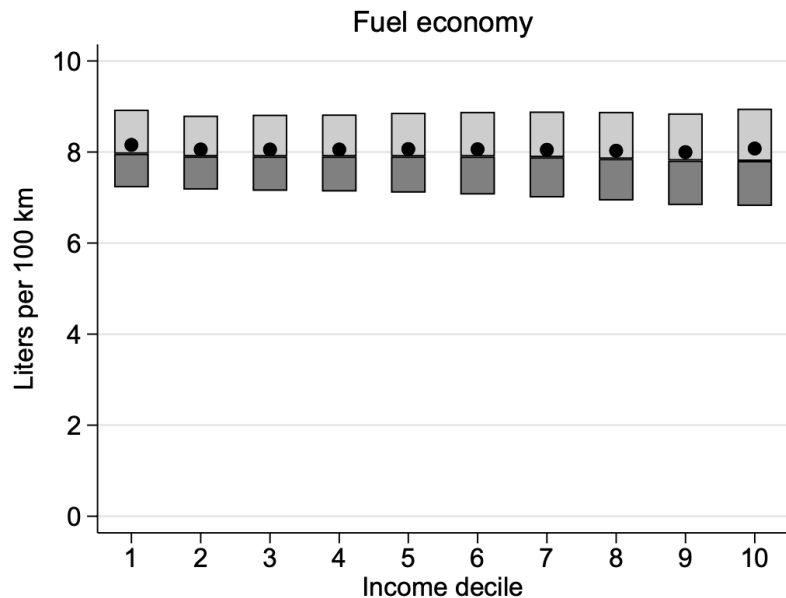
Polttoaineerot, tulo-osuus

Verot, palautukset ja kustannukset

Päästöt ja tulot

● Mean P25 to P50 P50 to P75

Joukkoliikenne ja autoilu

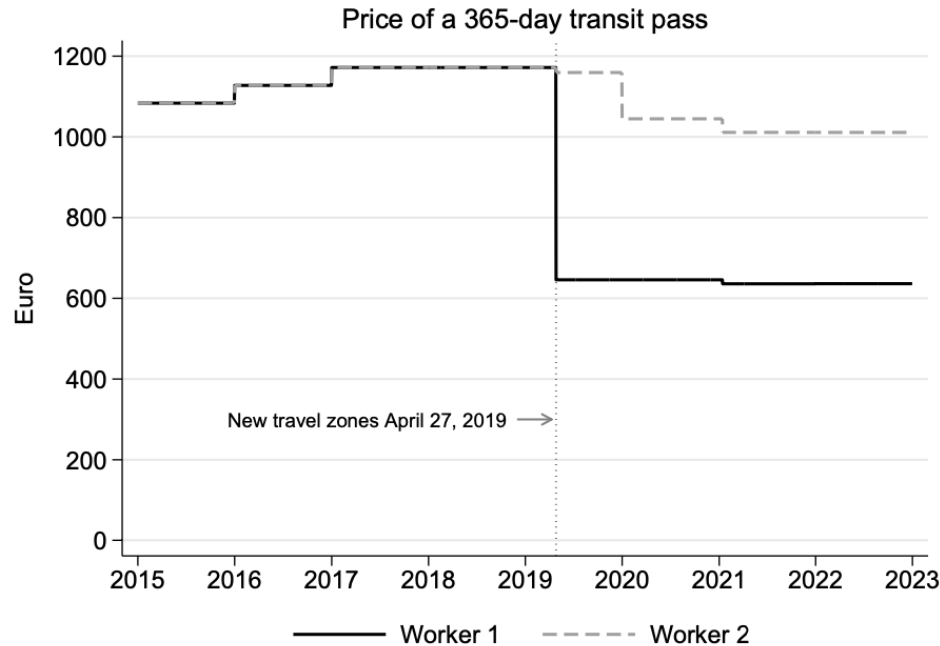

Figure 2: Annual transit pass prices for the two workers in Figure 1 commuting between Vantaa and Helsinki

Viitteitä

- National and EU climate policies in conflict: Lessons from three sectors in Finland, Matti Liski, Iivo Vehviläinen 2023, *Nordic Economic Policy Review 2023*
- Essays on transportation and the environment, Kimmo Palanne, 2025
väitöskirja
- Essays on climate policy and transportation, Arttu Ahonen, 2025,
väitöskirja